

Slimme Meters – Ronde tafel dd 05/10/2010.

In het kader van Vlaanderen in Actie (ViA) organiseerde Minister Freya Van den Bossche een rondetafel "De consument en de slimme energiemeter".

De rondetafel vond plaats op 5 oktober in Kinopolis Gent en aan de federale Ombudsman voor Energie werd gevraagd naar de mogelijke impact op de energiemarkt.

Hierna het verslag van die tussenkomst.

- 1) Deze opdracht behoort eigenlijk niet tot de taak van de federale ombudsman omwille van het feit dat:
  - a. De implementatie en de uitrol van slimme meters in de eerste plaats tot de gewestelijke bevoegdheden behoren aangezien de gewesten bevoegd zijn voor de meteringfacetten via hun technische reglementen
  - b. het dus vooral de gewestelijke regulatoren zijn die deze impact dienen te bestuderen op de regionale markt.

- 2) Hoe dan ook wil de federale ombudsman graag hierover zijn mening kwijt omdat binnen het derde energiepakket van 13 juli 2009 (en die in Belgische wetgeving en in overleg met de gewesten moet omgezet worden tegen 3 maart 2011) het onderwerp van slimme meters wordt gekoppeld aan nieuwe maatregelen voor consumentenbescherming:
  - a. Zie artikel 3, van de richtlijn dat handelt over openbare dienstverplichtingen en bescherming van de afnemer en meer bepaald punt 11(elek) e, punt 8 (gas): "ten einde energie-efficiëntie te bevorderen bevelen de lidstaten, of indien de lidstaat hierin voorziet, de regulerende instanties, ten sterkste aan dat elektriciteits- of aardgasbedrijven het gebruik van elektriciteit of aardgas optimaliseren, bijvoorbeeld door het aanbieden van diensten op het gebied van energiebeheer of het ontwikkelen van innovatieve prijsformules, in voorkomend geval door het invoeren van slimme metersystemen of slimme netwerken (smart grids)" ;
  - b. Zie ook bijlage I bij de richtlijnen met een aantal voorschriften inzake consumentenbescherming waarbij slimme metersystemen de actieve participatie van de consumenten aan de energiemarkt dienen te ondersteunen met de mogelijkheid tot
    - i. een evaluatie:

1. Een kosten-batenanalyse op lange termijn voor de markt en voor de individuele consument;
2. Of een onderzoek om te bepalen welke vorm van slim meten economisch haalbaar is en kostenefficiënt is .

Deze evaluatie zou uiterlijk tegen 3 september 2012 dienen te gebeuren

- ii. Een tijdschema of investeringsplan van maximaal 10 jaar (*niet voor gas*)
- iii. Uitrol van 80 % van de consumenten tegen 2010 indien er positieve evaluatie is maar ook indien er geen evaluatie wordt voorzien (*niet voor gas*)

Dus slimme meters en consumentenbescherming gaan hand in hand voor de EC. De belangrijkste doelstellingen volgens de EC zijn:

- Real time informatie over energieverbruik en de lokale productie;
- Slimmere tarieven;
- Correcte facturen en liefst lagere facturen ingevolge betere feedback over de consument;
- Nieuwe diensten voor consumenten;
- Integratie van lokale hernieuwbare energieproductie;
- Energie-efficiëntie en -besparing, ook dus op vlak van CO2 emissies.

Op basis van de klachten die momenteel door de ombudsdienst behandeld worden, zijn er inderdaad verbeteringen aan te brengen aan:

- Het systeem van de meteropnames die voor residentiële klanten niet in real time gebeuren maar doorgaans jaarlijks, ofwel door de eindverbruiker zelf ofwel door de meteropnemer, en zelfs door schattingen indien er geen meteropnames zijn. Vooral in geval van verhuis of verandering van bestemming van de woning stellen er zich problemen doordat bewoners niet of laattijdig hun verhuis of metergegevens doorgeven aan de leveranciers die op hun beurt niet altijd consequent omspringen met deze gegevens of gebrek eraan (sommige leveranciers stellen zich tevreden met een eenzijdige kennisgeving van metergegevens terwijl het uiteraard beter is dat beide partijen –zowel vroegere

als nieuwe bewoner of eigenaar – de meterstanden doorgeven via de zogenaamde verhuisformulieren);

- De aangerekende tarieven en de transparantie inzake facturatie: tarieven, voorschotten of contracten stemmen niet altijd overeen met het profiel of verbruik van de consument zodat slimme metering een belangrijke tool kan zijn om de klanten de correcte contracten en facturen met slimme tarieven aan te bieden. Ook de korte en voor consumenten dikwijls onbegrijpbare opeenvolging van facturen, kredietnota's en correcties moet kunnen vermeden worden.

Dus akkoord met het principe van slimme meters in kader van consumentenbescherming maar mits invulling van een aantal randvoorwaarden:

- Geen slimme meters zonder slim net (smart grid) om te vermijden dat de voordelen van slimme meters en de productie van lokale hernieuwbare productie niet kunnen worden verwerkt door de netbeheerder; dus nood aan de goedkeuring van de investeringsplannen van netbeheerders;
- Voorafgaande evaluatie en vooral kosten/batenanalyse waarbij niet alleen economische aspect wordt bekeken maar samen met stakeholders ook het duurzaam karakter van slimme meters op vlak van leefmilieu en op sociaal vlak, vooral mbt kwetsbare gezinnen (groot potentieel aan energiebesparing maar niet de middelen om te investeren in zelfs eenvoudige of innovatieve apparatuur);
- Energiebesparing zou eerste prioriteit moeten zijn maar we moeten ons vragen stellen bij de echte baten van slimme meters mbt deze doelstelling en bij het stijgende algemeen prijsniveau waarop slimme meters geen vat hebben zodat uiteindelijk de consument alleen maar dreigt meer te betalen ondanks zijn inspanningen inzake energie-efficiëntie;
- Blijvende regulering van
  - o metergegevens ten einde de vertrouwelijkheid van commercieel gevoelige gegevens te garanderen en te vermijden dat ze op discriminerende wijze worden vrijgegeven (dus vermijden van commercialisering van de metergegevens aan de meestbiedende want ondertussen weten we al wat liberalisering binnen de energiesector betekent !!); dit moet dus 2 voordelen bieden: 1) vertrouwelijkheid van der meetgegevens garanderen en 2) transparante en niet-discriminerende tarieven voor beheer en communicatie van metergegevens;
  - o metertarieven rekening houdende met de (economische) levensduur van de slimme meters en de al of niet solidarisering van de kosten over de

eindafnemers of specifieke doelgroepen (tenzij via andere vormen van financiering dan via de distributie- en aansluitingstarieven).

- Regelgeving mbt:
  - o facturatie (keuze van maandelijke facturen of jaarlijkse afrekening met vaste maandelijke forfaits);
  - o afsluitingen en dropprocedure;
  - o de verantwoordelijkheid bij dysfuncties of pannes;
  - o nieuwe (commerciële) diensten die worden aangeboden door de verschillende operatoren (DNB's, leveranciers, andere derden ...).

- Tenslotte mogen we de andere Europese doelstellingen inzake consumentenbescherming op vlak van energie niet uit het oog verliezen, zoals toegankelijke dienstverlening tegen betaalbare prijzen en aandacht voor kwetsbare gezinnen.